

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 stycznia 2015 roku powódka **M. O.** reprezentowana przez pełnomocnika – radcę prawnego J. P. wносиła o zasądzenie od pozwanego (...) **S.A. z siedzibą w W.** kwoty 80.000 złotych tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. w związku ze śmiercią córki – E. W. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 złotych wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 złotych.

(k. 3 - 7)

W odpowiedzi na pozew z dnia 9 lutego 2015 roku pełnomocnik pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. – radca prawny G. K. wносиła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany zakwestionował żądanie pozwu zarówno co do zasady, jak i co do wysokości, podnosząc, że dla oceny wysokości dochodzonych przez powódkę roszczeń ma znaczenie upływ czasu od daty śmierci E. W..

W chwili zdarzenia powódka nie zamieszkiwała razem z córką, która miała już własną rodzinę i czworo dzieci. Powódka zaś w ocenie strony pozwanej nie udowodniła, że przeżycia związane ze śmiercią córki spowodowały konieczność leczenia psychiatrycznego czy też psychologicznego i były odczuwalne w sposób odbiegający od stanu żałoby przeżywanej w danych warunkach.

W tym stanie rzeczy wypłata kwoty 80.000 złotych z tytułu zadośćuczynienia w wysokości objętej pozwem jest znacznie zawyżona.

Pełnomocnik pozwanego wносиł o oddalenie powództwa jako niezasadnego i nie udowodnionego.

(k. 17-19)

Ostatecznie pełnomocnik powódki poparł powództwo w formie zaprezentowanej w pozwie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 grudnia 1998 roku w miejscowości B. J. N. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że będąc w stanie nietrzeźwości i kierując samochodem marki S. o nr rej. (...) doprowadził prowadzony przez siebie pojazd do poślizgu, a następnie zjechał na przeciwny pas ruchu gdzie zderzył się z pojazdem marki P. o nr rej. (...), którym kierował D. W.. W wyniku opisanego wypadku E. W., będąca pasażerką pojazdu marki P. doznała obrażeń ciała i zmarła.

Sprawca zdarzenia wyrokiem Sądu Rejonowego Wydziału Karnego w P. z dnia 8 czerwca 1999 roku został uznany winnym popełnienia czynu z art. 177 § 2 kk i skazany na karę jednego roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim wydany w sprawie VII K 120/99 w aktach szkodowych o numerze PL (...) w załączeniu)

Pojazd sprawcy szkody w dacie wypadku był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

(okoliczność bezsporna)

Powódka M. O. reprezentowana przez (...) S.A. pismem z dnia 19 maja 2014 roku zgłosiła stronie pozwanej roszczenie w kwocie 80.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią córki i strona pozwana, pomimo doręczenia niniejszego pisma w dniu 23 maja 2014 roku dotychczas nie ustosunkowała się do jego treści.

(**dowód** : pismo (...) S.A. z dnia 19 maja 2014 roku, potwierdzenie odbioru korespondencji w dniu 23 maja 2014 roku w aktach szkodowych o numerze PL (...) w załączeniu)

Więź łącząca powódkę z córką była bardzo silna. Do dnia dzisiejszego powódka wspomina zmarłą córkę, odczuwa ból i smutek, nie jest w stanie pogodzić się z jej śmiercią. Zmarła E. W. nie sprawiała problemów wychowawczych, ukończyła szkołę zawodową z dobrymi wynikami. Pomagała również matce w pracach domowych. Zmarła córka powódki miała w chwili śmierci 25 lat, zajmowała się czworgiem dzieci i nie pracowała zawodowo. Powódka pomagała zmarłej córce w sprawowaniu opieki nad dziećmi, miały ze sobą bardzo dobry kontakt i nie było między nimi żadnych sporów i kłótni. E. W. zamieszkiwała w odległości około dwudziestu kilometrów od powódki i pomimo tego powódka M. O. bardzo często widywała się z córką. Okres żałoby po śmierci córki trwa nadal, po jej śmierci powódka przyjmowała leki uspokajające i bardzo przeżywa w dalszym ciągu jej śmierć, często bywa na cmentarzu u córki.

(**dowód** : nagranie audio- video z dnia 20 lutego 2015 roku zeznania świadka A. S. 00:01:15- 00:07:02 **k. 34,34 v.,36**, zeznania powódki 00:08:32- 00:17:27 **k. 34 v.,35, 36**)

Dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dowodach w postaci przywołanych powyżej dokumentów stanowiących w istocie akta szkodowe, zeznań powódki oraz świadka.

Powyższe zeznania są wiarygodne, spójne, rzeczowe i brak jest podstaw do podważenia ich wiarygodności. W swoich zeznaniach powódka oraz przesłuchana w charakterze świadka – A. S. opisały jakie relacje łączyły powódkę ze zmarłą tragicznie E. W. oraz jakie skutki dla dalszego życia powódki miała utrata osoby najbliższej – córki E. W. .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia (§1). Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadu, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2).

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 k.c. sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w § 2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w dacie zdarzenia regulowało natomiast Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 1992 roku w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz.U. 1992.96.475).

W świetle zapisu § 10 ust. 1 powyższego rozporządzenia, który stanowi *lex specialis* do art. 822 § 1 k.c., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z § 10 ust. 3 cytowanego aktu prawnego z ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W dacie zdarzenia posiadacz pojazdu, który spowodował wypadek komunikacyjny, był objęty ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej przez pozwane towarzystwo ubezpieczeń. Do wyrządzenia szkody E. W. doszło w następstwie ruchu pojazdu mechanicznego. Wobec powyższego, w ocenie Sądu w niniejszej sprawie zachodzą podstawy odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody na podstawie art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. Spełniona została także przesłanka, iż poszkodowana córka powódki wskutek uszkodzeń ciała doznanych w wypadku komunikacyjnym zmarła .

Wobec powyższego pozwany co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody wyrządzonej powódce .

Pozwany zakwestionował żądanie pozwu zarówno co do zasady , jak i co do wysokości .W świetle przepisów obowiązujących w dacie szkody, powódce nie przysługiwało prawo żądania zadośćuczynienia z tytułu krzywdy powstałej w następstwie śmierci osoby bliskiej. Art. 446 § 4 k.c. przyznający członkom najbliższej rodziny zmarłego prawo żądania zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, został wprowadzony do porządku prawnego z dniem 3 sierpnia 2008r. Zatem w dacie śmierci E. W., z którego to zdarzenia powódka wywodzi swoje roszczenia o zadośćuczynienie, powyższa norma prawna nie obowiązywała.

Nie przecząc powyższym nie budzącym wątpliwości okolicznościom, należy jednakże wskazać, iż podstawę prawną żądania powódki stanowi norma **art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c.** Należy bowiem mieć na uwadze, iż zdarzenie, z którego powódka wywodzi swoje roszczenia miało miejsce w dniu 23 grudnia 1998 roku , a zatem przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c., który to przepis obowiązuje od 3 sierpnia 2008r. i wobec powyższego nie może on być podstawą rekompensowania krzywdy doznanej przez powódkę w następstwie śmierci E. W. . Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela w pełni stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 października 2010r. wydanej w sprawie III CZP 76/10. Zgodnie z powyższą uchwałą więź rodzinna jest dobrem osobistym. Za jej zerwanie wskutek śmierci osoby bliskiej wywołanej przestępstwem członkom rodziny należy się zadośćuczynienie pieniężne.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, iż „ katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. W orzecznictwie i w piśmiennictwie przyjmuje się zgodnie, że ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym są uznawane za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych należy np. prawo do intymności i prywatności, płeć człowieka, prawo do planowania rodziny, tradycja rodzinna, pamięć o osobie zmarłej.

Trudno byłoby znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych. Więzy te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP, art. 23 k.c. i 71 k.c.). Skoro dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kult pamięci osoby zmarłej, to - a fortiori - może nim być także więź między osobami żyjącymi. Nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególnie więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c.”

Wobec powyższego Sąd, podziеляjąc stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w cytowanej powyżej uchwale, uznał, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed 3 sierpnia 2008r.

W świetle powyższych rozważań Sąd uznał powództwo w niniejszej sprawie co do zasady za uzasadnione.

Na podstawie wskazanych powyższej przepisów kompensacie podlega doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Śmierć osoby bliskiej stanowi zwykle

wielki wstrząs dla rodziny, a cierpienia psychiczne, jakie się z tym wiążą, mogą przybierać ogromny wymiar, tym większy, im mocniejsza była więź emocjonalna łącząca zmarłego z jego najbliższymi.

Ustalenie wysokości zadośćuczynienia powinno zostać natomiast dokonane z uwzględnieniem wszelkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanego krzywdy oraz to, że zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość winna przedstawiać jakąś odczuwalną wartość (por. przykładowo wyrok SN z dnia 12 kwietnia 1972 roku, II CR 57/72, OSNCP 1972, z. 10, poz. 183 oraz wyrok SN z dnia 24 czerwca 1965 roku, I PR 203/65, OSPIKA 1966, poz. 92).

Mając powyższe na uwadze, kierując się opisanymi powyżej dyrektywami, Sąd uznał, iż wysokość należnego powódce zadośćuczynienia winna wynosić **40.000 złotych**. Powódka była silnie emocjonalnie związana z córką E. W.. Do chwili obecnej odczuwa osamotnienie po jej śmierci. Wiadomość o śmierci córki dla powódki była ogromnym wstrząsem emocjonalnym i mimo upływu czasu powódka nie pogodziła się ze śmiercią córki i ciągle odczuwa jej brak i tęskni za nią.

Z uwagi na to, iż powódka żądała zasądzenia kwoty 80.000 zł Sąd, uznając, iż żądanie pozwu ponad zasądzoną kwotę nie znajduje prawnego ani faktycznego uzasadnienia, oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zasądzając odsetki od dnia 24 czerwca 2014 roku.

Zgodnie bowiem z art.14 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych na likwidację szkody i wypłatę świadczeń pozwany ma 30 dni. Powódka M. O. reprezentowana przez (...) S.A. pismem z dnia 19 maja 2014 roku zgłosiła stronie pozwanej roszczenie w kwocie 80.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią córki i strona pozwana, pomimo doręczenia niniejszego pisma w dniu 23 maja 2014 roku nie ustosunkowała się do jego treści. Zatem, biorąc pod uwagę upływ 30 dni na likwidację szkody od dnia następnego, od dnia doręczenia pozwanemu pisma, tj. od dnia 24 czerwca 2014 roku pozwany pozostaje w zwłóce ze spełnieniem świadczenia i od tego czasu należą się odsetki ustawowe za zwłokę na podstawie art. 481 k.c..

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., stosując zasadę stosunkowego ich rozdzielenia. Skoro każda ze stron przegrała proces, a mianowicie zarówno powódka jak i pozwany (50% pozwany, 50% powódka) w takim też zakresie winni ponieść koszty procesu. Koszty poniesione przez strony wyniosły łącznie 7.234 złotych i obejmują one zarówno po stronie powódki, jak i pozwanego kwotę po 3.617 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika i w tym zakresie Sąd zniósł wzajemnie koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku w związku z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 2.000 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa (przypadającą na niego częścią opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa tj. 2.000 złotych).

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku w związku z art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa, a mianowicie przypadającą na nią częścią opłaty sądowej od pozwu od oddalonej części powództwa, tj. – 2.000 złotych, zważywszy na sytuację materialną powódki oraz charakter sprawy.

SSO Wojciech Rychliński

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować zwrot akt w kontrolce terminowości sporządzania uzasadnień;
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem przesłać pełnomocnikom stron;

Dnia 10 kwietnia 2015 roku

SSO Wojciech Rychliński